

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ОСВІТИ, НАУКИ ТА ІННОВАЦІЙ

Р І Ш Е Н Н Я

До протоколу № 71
від 16 червня 2021 року

Про проект Закону України
“Про внесення змін до деяких законів України
щодо врегулювання питання розроблення порядку присвоєння
категорій і педагогічних звань педагогічним працівникам”
(реєстр. № 5324 від 01.04.2021)

Комітет з питань освіти, науки та інновацій є головним з опрацювання проекту Закону України “Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання питання розроблення порядку присвоєння категорій і педагогічних звань педагогічним працівникам” (реєстр. № 5324 від 01.04.2021), поданого Кабінетом Міністрів України.

Проект акта розроблено на виконання пункту другої частини шостої Прикінцевих та перехідних положень Закону України “Про освіту”.

Відповідно до частини третьої статті 50 Закону України “Про освіту” перелік категорій і педагогічних звань педагогічних працівників визначається Кабінетом Міністрів України. Разом з тим, частина сьома статті 59 Закону України “Про фахову передвищу освіту” та частина восьма статті 55 Закону України “Про вищу освіту”, крім зазначеного, до повноважень Кабінету Міністрів України відносить ще й визначення порядку присвоєння категорій і педагогічних звань педагогічних працівників, які є єдиними для усіх рівнів освіти. Таким чином, існує законодавча колізія, яка потребує врегулювання.

Метою проекту Закону України “Про внесення зміни до деяких законів України щодо врегулювання питання розроблення порядку присвоєння категорій і педагогічних звань педагогічним працівникам» є приведення Закону України “Про фахову передвищу освіту” та “Про вищу освіту” у відповідність до Закону України “Про освіту”.

Реалізація проекту акта не потребує додаткових фінансових витрат з державного та місцевих бюджетів.

Головне науково-експертне управління, розглянувши законопроект, висловлює щодо його змісту наступні зауваження.

Запропонованим проектом Закону передбачено приведення ч. 8 ст. 55 Закону України “Про вищу освіту” та ч. 7 ст. 59 Закону України “Про

фахову передвищу освіту” у відповідність до положень ч. 3 ст. 50 Закону України “Про освіту”, відповідно до якої *перелік* категорій і педагогічних звань педагогічних працівників визначається Кабінетом Міністрів України. Адже чинні положення ч. 8 ст. 55 Закону України “Про вищу освіту” та ч. 7 ст. 59 Закону України “Про фахову передвищу освіту”, крім зазначеного, до повноважень Кабінету Міністрів України відносять ще й *визначення порядку присвоєння* категорій і педагогічних звань педагогічних працівників. Тому усунення розбіжностей між зазначеними нормами законів є обґрунтованим.

Разом з тим, фахівці Головного науково-експертного управління звертають увагу на відсутність у супровідних документах до законопроекту обґрунтування та спірність пропозиції щодо заміни терміну “кваліфікаційна категорія” на термін “категорія”. Адже термін “кваліфікаційна категорія” використовується не тільки у положеннях, які пропонується змінити, а також і в інших нормах цих законів (п. 14 ч. 1 ст. 13, ч. 6 ст. 55 Закону України “Про вищу освіту”; п. 1 ч. 6 ст. 26, ч. 5 ст. 59, п. 5 ч. 1 ст. 63 Закону України “Про фахову передвищу освіту”) та в Законі України “Про освіту” (ч. 5 ст. 42, ч. 3 ст. 50, ч. 1 ст. 57, ч. 2 ст. 61 тощо), в які зміни не вносяться. Таким чином, у разі прийняття відповідних змін, може виникнути неузгодженість щодо вживання цих термінів в одних і тих же законах, що не сприятиме їх однозначному правозастосуванню.

У зв’язку з цим, варто зазначити, що на розгляді у Верховній Раді України знаходиться альтернативний проект Закону України “Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання питання розроблення порядку присвоєння кваліфікаційних категорій і педагогічних звань педагогічним працівникам” (реєстр. № 5324-1 від 19.04.2021), в якому пропонується узгодити відповідні положення цих законів більш вдало.

Комітет з питань бюджету за наслідками розгляду прийняв рішення, що зазначений законопроект не має впливу на показники бюджетів.

Міністерство освіти і науки України є розробником зазначеного законопроекту.

Актуальність проекту Закону обумовлена тим, що метою його ухвалення є приведення Законів України “Про фахову передвищу освіту” та “Про вищу освіту” у відповідність до Закону України “Про освіту”.

В експертному висновку Міністерства освіти і науки України акцентовано увагу на тому, що відповідно до частини третьої статті 50 Закону України “Про освіту” перелік категорій і педагогічних звань педагогічних працівників визначається Кабінетом Міністрів України. Водночас частиною сьомою статті 59 Закону України “Про фахову передвищу освіту” та частиною восьмою статті 55 Закону України “Про вищу освіту”, крім зазначеного, до повноважень Кабінету Міністрів України віднесено ще й визначення порядку присвоєння категорій і педагогічних звань педагогічних працівників, які є єдиними для усіх рівнів освіти. Отже, існує законодавча колізія, яка потребує врегулювання.

Міністерство фінансів України звертає увагу, що реалізація законопроекту не потребуватиме додаткових видатків державного та місцевих бюджетів, і вважає, що законопроект може бути розглянутий Верховною Радою України.

Національна академія педагогічних наук України висловила до законопроекту низку зауважень.

Зокрема, НАПН України вважає недоцільним виключення слова “кваліфікаційних” у частині сьомій статті 59 Закону України “Про фахову передвищу освіту” та частині восьмій статті 55 Закону України “Про вищу освіту”. Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України № 1109 від 23 грудня 2015 р. (зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМУ № 476 від 13.06.2018 р.) “Про затвердження переліку кваліфікаційних категорій і педагогічних звань педагогічних працівників”, в якій зазначаються саме кваліфікаційні категорії, а не категорії.

Частину восьму статті 55 Закону України “Про вищу освіту” доцільно конкретизувати.

У частині дев'ятій статті 59 Закону України “Про фахову передвищу освіту” слово “*особа*” варто замінити словами “*педагогічний або науково-педагогічний працівник*”.

Окрім того, варто додати в Пояснювальній записці, що підставою для розроблення зазначеного акта є пункт 2 частини п'ятої статті 43 та частина сьома статті 49 Закону України “Про повну загальну середню освіту”.

Підкомітет з питань вищої освіти, розглянувши 9 червня 2021 року зазначений законопроект та враховуючи пропозиції Головного науково-експертного управління, Комітету Верховної Ради України з питань бюджету, Міністерства фінансів України, Міністерства освіти і науки України, Національної академії педагогічних наук України, рекомендує його відхилити.

Враховуючи вищезазначене, **Комітет з питань освіти, науки та інновацій вирішив:**

1. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 2 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України проект Закону України “Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання питання розроблення порядку присвоєння категорій і педагогічних звань педагогічним працівникам” (реєстр. № 5324 від 01.04.2021), поданого Кабінетом Міністрів України, відхилити.

2. Співдоповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України з цього питання визначити народного депутата України, Голову Комітету з питань освіти, науки та інновацій С.В. Бабака.

Голова Комітету

Сергій Бабак